

Broedgevallen van de Tafeleend in Zuidoost-Brabant in 1973-1975

(Tom Heijnen, mei 1976)

In de Avifauna van Noord-Brabant (Van Erve c.s., 1967) wordt melding gemaakt van een sterke vooruitgang van de Tafeleend als broedvogel in Noord-Brabant. In 1960 werd het aantal paren geschat op 10 à 15 en in 1965 bedroeg dit tenminste 65 (N.D.: In de Avifauna van Midden-Nederland (Alleyne 1970) wordt over de Tafeleend in Noord-Brabant gezegd: "Daar werd in 1963 het aantal paren op 10 à 15 geschat ...". Inderdaad werd de taxatie door Braaksma in 1963 verricht, maar betreft het aantal paren in de jaren rond 1960. Door Van Erve (1967) wordt voor het jaar 1963 nl. een aantal van minimaal 40 paren genoemd).

Het is waarschijnlijk dat in de jaren na 1965 nog een verdere uitbreiding van het aantal paren plaatsvond; de laatste jaren werden althans broedgevallen geconstateerd in een aantal terreinen, waarvan door Van Erve (1967) geen (mogelijke) broedgevallen opgegeven.

Het hieronder vermelde overzicht van broedgevallen van de Tafeleend is zeer onvolledig; zo werd bv. geen literatuuronderzoek verricht.

Ospelse Peel

Van Erve (1967): in 1959 zeker en in 1962 en 1963 mogelijk broedend. In 1965 (24 juli) werden naast 6 halfwas jongen nog 2 ♂♂ en 4 ♀♀ aangetroffen, zodat mogelijk meer dan één paartje in dat jaar heeft gebroed.

1973: op 24 juni 1 ♀ met 4 pulli aan 't Elfde (F. Hustings)

1974: op 18 mei 1 ♀ met 5 pulli op de vennen bij de zuidelijke ingang (M. Wasscher & T. Heijnen); op 25 mei 1 ♀ met 2 pulli, plaats niet precies bekend (waarnemers idem); op 22 juli 3 ♀♀ met resp. 2, 3 en 5 pulli aan 't Elfde (F. Hustings).

Taxatie 1973-75: 5-7 paren.

Valkenswaardse Visvijvers

Van Erve (1967): in 1958 1 paar; in 1962 al 15 en in 1963-64 zelfs 25-30 paren.

Aantalsopgaven van de laatste jaren van dit terrein zijn mij niet bekend.

Op 79 mei 1975 werden 39 ♂♂ en 11 ♀♀ waargenomen en op 7 juni zelfs totaal circa 70 exemplaren, waaronder 3 ♀♀ met jongen (P. Voorn).

Taxatie 1973-75: een schatting van het aantal paren is niet goed mogelijk maar het broedbestand is wellicht de zelfde als in 1963-64 werd vastgesteld, m.n. gezien het grote aantal exemplaren dat gedurende de broedtijd aanwezig is.

Beuven te Someren (e.o.)

Van Erve (1967): broeden in 1963-64 lijkt waarschijnlijk. Op 6 juni werden 7 ♂♂ waargenomen en in 1964 waren in de broedtijd voortdurend enkele paren aanwezig op het Beuven.

In juni 1964 werd een ♀ met 6 jongen gezien op het Grafven.

In het door de Werkgroep voor Natuurbehoud en Milieubeheer Eindhoven e.o. uitgegeven Paarsboek (1972) wordt voor de Strabrechtse Heide in één van de jaren 1967-69 een aantal van 8 opgegeven. Op 1 juni 1975 werd 1 paartje op het Beuven en 5 exemplaren op het Grafven gezien en op 2 juni ca. 10 ♂♂ op het Beuven. (T. Heijnen). Taxatie 1973-75: ca. 10 paren.

Bergeykse Visvijvers en Pastoorsweyer

Van Erve (1967): in het broedseizoen (mei-juni) van 1965 werden regelmatig Tafeleenden, tot max. 5 exemplaren, gezien op de Bergeykse Visvijvers, zonder dat broedgevallen werden vastgesteld. Vermoedelijk ging het hier om overzomeraars.

1974: volgens een mededeling van de eigenaar van de Bergeykse Visvijvers broedden er 2 paar op de Pastoorsweyer. Verwarring met de Bergeykse Visvijvers zelf is echter niet uitgesloten.

1975: op de Bergeykse Visvijvers op 2 juni 1 ♂ en op 21 juli een simulerend ♀ (M. Wasscher & T. Heijnen).

Taxatie 1973-75: 2 à 3 paren.

Grootmeer te Vessem

Van Erve (1967): geen opgave.

Op 5 mei 1975 werden 4 nesten van de Tafeleend gelocaliseerd (J. Jaspers).

Taxatie 1973-75: 4 à 5 paren.

Groot Malpieven, gem. Valkenswaard

Van Erve (1967): geen opgave.

1974: op 11 juli 3 ^{oo}++ met resp. 3, 4 en 5 pulli (M. Wasscher & T. Heijnen). Waargenomen aantalsverloop: 16 maart 9 ex; 8 april 13 ♂♂ en 3 ^{oo}++ incl. Vaarvennen; 12 april 2 ♂♂ en 1 ♀; 4 mei 6 ♂♂ en 2 ^{oo}++ incl. Vaarvennen; 12 mei 2 ♂♂ en 2 ^{oo}++; 24 mei 1 ♂. Buiten de vermelde gevallen werden verder geen Tafeleenden op de Vaarvennen waargenomen (dit terrein sluit direct aan het Groot Malpieven aan).

1975: op 13 juni 2 ^{oo}++ met pulli en op 21 juli zelfs 6 ^{oo}++ met pulli (M. Wasscher & T. Heijnen). Waargenomen aantalsverloop: 21 maart 35-40 ex; 29 maart 30 ex; 11 april 10 ♂♂ en 5 ^{oo}++; 28 april 10-15 ex; 13 juni 12-17 ex; 31 aug. ca. 10 ex, vnl. ^{oo}++ en enkele ruiende ♂♂; 21 sept. 1 ex; 16 okt. 1 ♂ overgangskleed.

Taxatie 1973-75: 6 à 8 paren.

Groote Heide bij Achelse Kluis

Van Erve (1967): geen opgave.

Op 19 april 1975 werd een paartje op het Biesven waargenomen (T. Heijnen) terwijl hier ook later nog waarnemingen werden gedaan (L.F. Cox).

Op 5 mei 1 ♂ met verborgen gedrag in de Strijperheg (R. de Boer & T. Heijnen).

Taxatie 1973-75: 0 à 1 paar.

Ven Valkenswaardse weg

Van Erve (1967): geen opgave.

1975
Op een ven direct gelegen langs de Valkenswaardse weg tussen Aalst-
Waalre en Valkenswaard (coördinaten 160,7 - 376) werd een ♀ met pulli
gezien (M. Wasscher).

Taxatie: 1 paar.

In de periode 1973-1975 konden in genoemde terreinen 21 zekere
broedgevallen vastgesteld worden (max. aantal in deze periode).
Een taxatie van het werkelijk aantal broedparen bedraagt 40-60.

Voor aanvullende gegevens houd ik mij aanbevolen.